

її досвід і в цьому знайти примирення з собою («Мужність бути» та «Теологія культури»).

Мислитель наполягав на необхідності включення критичного елемента в акт віри. На його думку, Біблійні істини необхідно подавати в світлі сучасних подій, переказувати новими термінами, щоб вони лишалися прийнятними для людей та могли застосовуватися на практиці. Релігія не повинна давати відповіді на сучасні питання старими словами, інакше вона втрачає свою силу. На думку Тілліха, буквальні твердження про Бога неможливі, оскільки Бог — непізнаваний. Богослов'я мусить вдаватися до символічної мови, в якій адекватно виразити думки можливо тільки «методом кореляції» між теологією та філософією («Динаміка віри» та «Систематична теологія»).

Мислитель закликав до діалогу релігій та самокритики християнства. Він припускав, що спасіння можуть отримати й віряни інших релігій, не лише християни, проте чільне місце віддавав вірі в Ісуса Христа («Християнство і зіткнення світових релігій»).

Паник Анастасія Ігорівна,
курсант 2-го курсу ННІ № 3 НАВС
Науковий керівник: **Петрова Г.М.,**
кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки

МІШЕЛЬ ФУКО

Мішель Поль Фуко (1926 -1984) – французький філософ, теоретик культури й історик. Створив Першу у Франції кафедру психоаналізу, був викладачем психології у вищій нормальній школі і в університеті міста Лілль, завідував кафедрою історії систем мислення в Колеж де Франс. Працював в культурних представництвах Франції в Польщі, ФРН та Швеції. Є одним з найбільш відомих представників антипсихіатрії. Книги Фуко про соціальні науки, медицину, в'язницю, проблеми божевілля і сексуальності зробили його одним із найвпливовіших мислителів ХХ століття.

Народився в заможній родині. Батько, успішний хірург, викладав анатомію в місцевому медичному коледжі.

У школі Фуко носив прізвисько Полішинель і не відрізнявся особливими успіхами. Навіть за своїм улюбленим предметом, історією, він був не першим у класі, аж доки не вступив до Християнського коледжу Святого Станіславу, де і проявився його хист до навчання. Після Другої світової війни вступив на підготовчий курс у лицей Генріха IV: перша спроба вступити до престижної Вищої нормальної школи в Парижі була невдалою.

Деякий час майбутній філософ через невдачі з навчанням страждав від клінічної депресії і думок про самогубство.

Проте нині Фуко широко відомий в Європі, США, Японії, Австралії перш за все своїм критичним підходом до психіатрії і медицини, карної системи, ідеями розвитку історії сексуальності, загальними теоріями стосовно влади і відносин між владою і пізнанням, зображенням “смерті людини” прогнозованої у «Словах і речах». Його філософські праці тісно пов’язані з актуальною дійсністю, проблема його постійної уваги, особливо як безпосереднього учасника руху гомосексуалістів, - суспільної ідентичності і політичної динаміки.

У своїй творчості Фуко розвивав основний фонд ідей французького і європейського Просвітництва у реаліях західної культури другої половини ХХ сторіччя. У шістдесяті роки Фуко розробляє концепцію європейської науки на засадах «археології знання», осердя якої «знання мова». Усі відомі теорії науки і культури Фуко відноситься до «доксології». Так звана доксологія має визначення до якого схилявся Фуко – у християнській традиції – молитва, змістом якої є прослава Господня. У 70-ті на перший план у його працях виходить тема «знання-насилля».

Основні роботи

- Історія божевілля в класичну епоху (1961);
- Народження клініки: Археологія лікарського погляду (1963);
- Слова і речі (1966);
- Наглядати і карати (1975);
- Археологія знання (1969);
- Історія сексуальності (1976-1984);

Фуко проводить все більше часу у США, в університеті Баффало (де він провів конференцію під час свого першого візиту до США в 1970 році), і в університеті Берклі, де студенти асистують у його численних конференціях. Пізніше він рушає до Японії, виражаючи зацікавленість у «межах західної раціональності».

З 1970 по квітень 1984 філософ продовжував свої лекції (і новий курс біополітики протягом 1978-1979 років) в Колеж де Франс. Останні роки життя страждав частими захворюваннями. 25 червня 1984 року помер від СНІДУ.

Це була неймовірно розумна людина , яка за своє життя внесла достатньо змін у наше нинішнє розуміння соціального буття людини.

Наведемо деякі яскраві цитати філософа:

- Людина є такий спосіб буття, в якому знаходить своє обґрунтування те, постійно відкрите, не обмежене свідомістю, проте знову і знову долаюче простір між усім тим, що людина поки ще не осмислює в світі cogito, і тим розумовим актом, яким нарешті воно все ж досягається...
- ...Працювати - це означає зважитися думати інакше, ніж думав раніше.
- Школи виконують ті ж соціальні функції, що і в’язниці і божевільні - вони визначають, класифікують, керують і регулюють людей.

- Існує інтернаціональний обов'язок, що створює права та обов'язки, і який полягає в тому, щоб виступати проти будь-якого зловживання владою, незалежно від того, хто його здійснює і хто стає його жертвами. Зрештою, всіма нами керують, а це значить, що всі ми солідарні.

Рижков Владислав Сергійович,
курсант 2-го курсу ННІ № 3 НАВС
Науковий керівник: **Петрова Г.М.,**
кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки

ХАННА АРЕНДТ

Ханна Арендт (1906-1975) - німецько-американський філософ єврейського походження, культова особистість ХХ століття. Учениця Мартіна Хайдеггера і Карла Ясперса, політичний мислитель і дослідник антропологічної основи німецького тоталітаризму, вона одна з перших заговорила про справжню природу зла і всебічно вивчила це явище, яке, на її думку, далеко не завжди криється в прагненні людини зробити щось жахливе, а набагато частіше пов'язане з відмовою від думки і власної відповідальності за свій вибір. Будучи свідком зародження, розквіту і занепаду тоталітарних режимів, Арендт зробила тоталітаризм відправним пунктом багатьох найважливіших міркувань, які допомогли їй по-новому поглянути на права людини, взаємовідносини волі і мислення, проблему свободи і відповідальності, розмежування приватного життя і публічного простору.

Почесний доктор багатьох університетів, лауреат премій в області соціальних наук Німеччини, США, Данії. Доктор філософії (1928), член-кореспондент Німецької академії мови та літератури (ФРН), дійсний член Американської академії політичних наук. Нагороджена премією Лессінга (1959), медаллю Емерсона - Торо (1969), премією Сонніга за внесок в європейську цивілізацію (за 8 місяців до смерті). У німецькій філософії Арендт стала відома завдяки своїм дослідженням соціологічної-антропологічних категорій праці, виробництва й активності і новому діалектичного-антропологічного підходу до основних питань людського буття і діяльності.

Спадщина Арендт включає в себе більше 450 робіт, різноманітних з проблематики, але об'єднаних загальним смисловим фокусом всієї її філософської системи, яким є інтенція на здійснення рефлексивного осмислення сучасності ("думати над тим, що ми робимо"), проте її творчість представлена в досить широкому діапазоні: від політологічно маркованої